

Tárgy: Tájékoztató a Békési Kistérségi Társulás
4 évi (2006. október – 2010. szeptember) tevékenységéről
Előterjesztő: Siklósi István polgármester
Véleményező bizottság: Pénzügyi-, Gazdasági Bizottság

Sorszám: V/15.

Előterjesztés

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2010. december 20-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény 6. § (3) bekezdése előírja, hogy a Társulási Tanács tagjai (azaz a helyi önkormányzat polgármesterei) kötelesek legalább évente kétszer beszámolni képviselő-testületeiknek a Társulási Tanácsban végzett munkájukról.

A beszámolás önkormányzatonként eltérő módon – például tájékoztató a két ülés között fontosabb események napirendnél, vagy önálló napirendi pontként – történnek és történtek meg, azonban a 2010. októberi helyi önkormányzati képviselő és polgármester választás eredményeként bekövetkezett személyi változások miatt úgy ítéltük meg, hogy az új képviselők is kapjanak részletesebb tájékoztatást a kistérségi Társulás tevékenységéről.

A tájékoztató elkészítésében segítséget nyújtott a kistérségi Társulás munkaszervezete, Balog István irodavezető vezetésével.

A helyi önkormányzati választások után személyi változás állt be a kistérségi Társulás vezetésében: elnök ismét Izsó Gábor, a székhely település polgármestere, helyettese Mezőberény Város polgármestere lett.

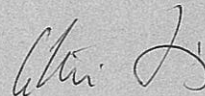
Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Békési Kistérségi Társulás 4 évi (2006. október – 2010. szeptember) tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

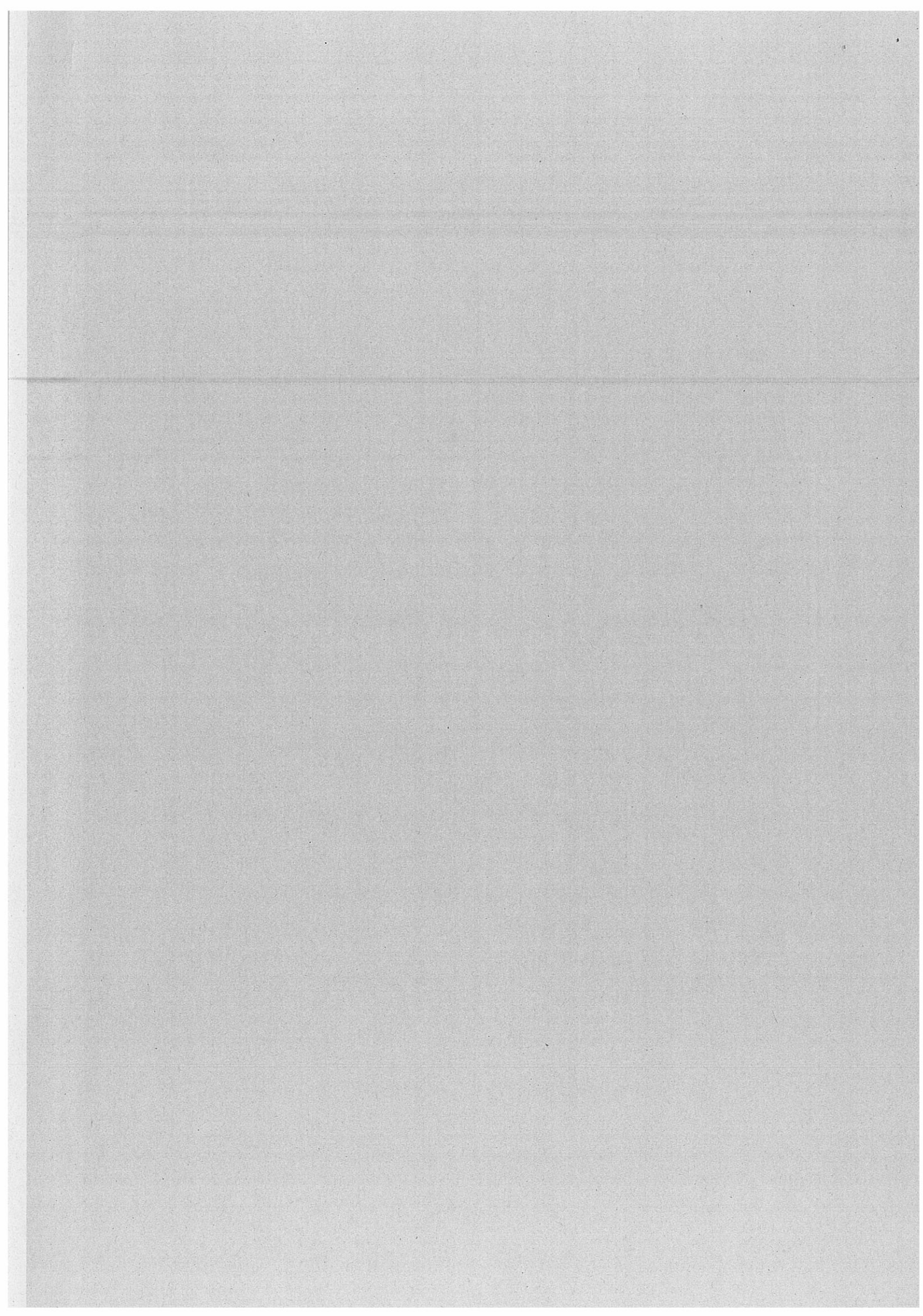
Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értelem szerint

Mezőberény, 2010-11-16.

Siklósi István
polgármester

BÉKÉSI KISTÉRSÉG

TÁJÉKOZTATÓ

**a Békési Kistérségi Társulás 4 évi tevékenységéről
(2006. október – 2010. szeptember)**

**Összeállította: Balog István
irodavezető**

TÁJÉKOZTATÓ

a Békési Kistérségi Társulás 2006 – 2010. év közötti választási ciklusban végzett tevékenységéről

Tisztelt Társulási Tanács!

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény 6. § (3) bekezdése előírja, hogy a Társulási Tanács tagjai (azaz a helyi önkormányzat polgármesterei) kötelesek legalább évente kétszer beszámolni képviselő-testületeiknek a Társulási Tanácsban végzett munkájukról. Mivel közeledik az önkormányzati választási ciklus vége, úgy gondoltuk, hogy ennek a kötelezettségüknek a polgármesterek az utolsó testületi ülésükön egy összegző beszámolóval tehetnének eleget. E beszámolók elkészítéséhez kívánunk segítséget nyújtani e tájékoztató összeállításával.

A 2006. évi önkormányzati választások után, 2006. október 18.-án tartotta meg a Társulási Tanács az alakuló ülését. Az alakuló ülésen megválasztották a Társulás tisztségviselőit (elnök: Izsó Gábor, Békés város polgármestere, elnökhelyettesek: Cservenák Pál Miklós, Mezőberény város polgármestere és Várfi András, Gyomaendrőd Város polgármestere), valamint a Pénzügyi Bizottság és a Közbeszerzési Bizottság tagjait.

Település-összetétel változás:

A 244/2003 (XII. 18.) Korm. rendelet 2004. január 1-jével hozta létre Békés székhellyel, a 3407. sz. békési statisztikai kistérséget 10 település részvételével, amelyek a következők voltak:

1. Békés	2. Bélmegyer
3. Csárdaszállás	4. Gyomaendrőd
5. Hunya	6. Kamut
7. Köröstarcsa	8. Mezőberény
9. Murony	10. Tarhos

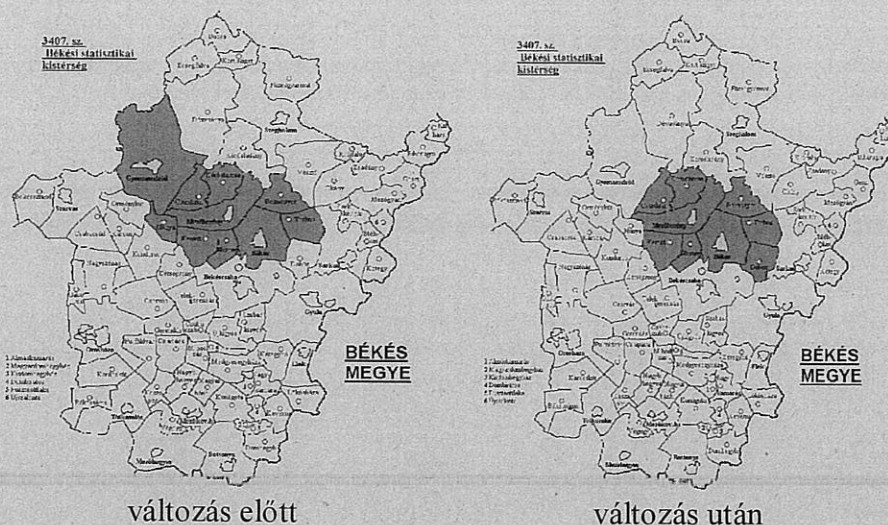
A lakosság száma az alapításkor: 58 162 fő

A 2006. évi önkormányzati választások után a Békési kistérség települései közül Gyomaendrőd és Hunya már 2007. év elején jelezte, hogy a jövőben a Szarvasi kistérségbe kíván tartozni, Doboz önkormányzata viszont úgy határozott, hogy a Békési kistérség tagja kíván lenni. Ezt a szándékukat jelezték az illetékes kormányzati szervek és az érintett kistérségek társulási tanácsai felé is.

Az országgyűlés a települések kezdeményezésének helyt adott, és a 2007. szeptember 25-én hatályba lépett 2007. CVII. tv.-ben megváltoztatta a békési kistérség határait, így a kistérség településszáma eggyel, a lakosság száma a 2004. évi lakosság számhoz képest 12 782 fővel csökkent.

A kistérségi határok változását 2008. január 1-jével követte a Társulás tagösszetételének változása is (9 település, 45 380 lakos).

A békési kistérség település-összetétele a változás előtt és után:

Személyi változások:

A kiválások után az elnökhelyettesek száma 1 főre csökkent. Cservenák Pál Miklós társulási elnökhelyettes a Társulási Tanács 2008. június 11-i ülésén valamennyi, Társulásban viselt tisztségéről – így az elnökhelyettesi tisztségről is – lemondott. Helyette, a 2008. szeptember 9-i ülésén, a Társulási Tanács titkos szavazással Simon István Tamást, Doboz nagyközség polgármesterét választotta meg társulási elnökhelyettesnek. A Társulási Tanács 2009. február 10-i ülésén Izsó Gábor társulási elnök – egyéb, megnövekedett feladataira való hivatkozással – lemondott tisztségéről, az elnöki feladatok ellátását időlegesen az elnökhelyettes vette át. A Társulási Tanács 2009. márciusi ülésén új elnököt választott Simon István Tamás, Doboz polgármestere személyében, elnökhelyettesnek Izsó Gábort választották meg szintén ezen az ülésen.

A Társulás tagösszetétel változása a felvállalt feladatok ellátásában is változást okozott.

Felvállalt feladatok:

A Társulás megalakulása óta több feladatot is felvállalt, amit az önkormányzatok a Társulás keretében közösen látnak el, illetve külön megállapodások alapján, egyes intézményeiken keresztül, mikrotársulásokban végeznek:

- **Területfejlesztési feladatok** (10 település, a társulás saját munkaszervezetével látja el)
- **Belső ellenőrzés** (10 település, a társulás saját munkaszervezetével látja el.)
- **Központi orvosi ügyelet** (10 település, feladat-ellátási szerződéssel vállalkozó látja el, Békés, Mezőberény, Gyomaendrőd telephelyeken)
- **Hajléktalanok ellátása** (10 település, a társulás szervező tevékenységet végez, külön megállapodás keretében Békés város intézménye látja el)
- **Idősek szociális intézményi ellátása** (10 település, a társulás szervező tevékenységet végez, külön megállapodások keretében Gyomaendrőd és Mezőberény városok intézményei látják el)
- **Pedagógiai szakszolgálat: logopédia, gyógytestnevelés** (10 település, a társulás szervező tevékenységet végez, külön megállapodások keretében Békés, Gyomaendrőd és Mezőberény városok intézményei látják el). 2007-től a **pályaválasztási tanácsadást** is felvállalta a társulás valamennyi településre vonatkozóan.
- **Közoktatási intézményfenntartó társulások működtetése** (9 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 4 intézményfenntartó társulás jött eddig létre:

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya, Mezőberény-Bélmegyer, Békés-Tarhos, Murony-Kamut (Az utóbbi két intézményi társulás 2008. július 1-től egyesült.)

- **Gyermekjóléti alapellátás** (8 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 3 intézményi társulás keretében Békés, Gyomaendrőd és Mezőberény városok intézményei látják el)
- **Családsegítő szolgálat** (10 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 3 intézményi társulás keretében Békés, Gyomaendrőd, Mezőberény városok intézményei látják el)
- **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** (10+Kétsoprony) település, a társulás szervező tevékenységet végez, intézményi társulás keretében Mezőberény város intézménye látja el)
- **Pszichiátriai betegek közösségi ellátása** (10 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 2 intézményi társulás keretében Békés és Gyomaendrőd városok intézményei látják el)
- **Házi segítségnyújtási feladatok** (9 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 3 intézményi társulás keretében Békés, Gyomaendrőd, Mezőberény városok intézményei látják el)
- **Idősek nappali ellátása** (9 település, a társulás szervező tevékenységet végez, 3 intézményi társulás keretében Békés, Gyomaendrőd, Mezőberény városok intézményei

Ezek a feladatok 2008. január 1-jétől annyiban módosultak, hogy a társulásból kiváló Gyomaendrőd város Hunya községgel, és az addig ellátott Csárdaszállás községgel együtt továbbra is ellátja a feladatot, de a Szarvasi kistérség keretein belül. A Társulási Tanács 2007. év végi döntése alapján 2008. január 1-től kiegészültek a feladatok az alábbi feladatokkal:

- **Szociális étkeztetés:** 2 település részvételével, intézményi társulás keretében Békés és Tarhos, 2010. január 1.-től új intézményi társulás alakult Mezőberény, Kamut, Murony részvételével.
- **Nevelési tanácsadás:** Együttműködő települések: Békés (Kamut, Murony, Tarhos), Mezőberény (Bélmegyer, Köröstarcsa)
- **Mozgókönyvtári szolgáltatás** Részt vevő települések: Bélmegyer, Csárdaszállás, Kamut, Tarhos
- **Sportfeladatok közös ellátása** (9 település, programegyeztetés)
- **Bűnmegelőzési feladatok közös ellátása** (9 település, programegyeztetés)
- **Közművelődési feladatok** (9 település, közkinccs-kerekasztal működtetése)

Egyes felvállalt feladatokhoz állami támogatást (kistérségi kiegészítő normatívát) lehetett igényelni, amelyet a Társulás természetesen, maradéktalanul tovább adott a feladatot ellátó tagönkormányzatoknak, ezzel is segítve munkájukat. Az év végi normatíva elszámolások, azok rendezése minden esetben hiánytalanul megtörtént.

A magasabb kiegészítő normatíva reményében történt kezdeményezés szociális területen társulási intézmény létrehozására, sajnos ezt a próbálkozásunkat nem koronázta siker.

A kistérségi kiegészítő normatíva összegei a következők voltak:

- 2006.:	44 178 500 Ft
- 2007.:	97 860 850 Ft
- 2008.:	108 834 600 Ft
- 2009.:	115 817 400 Ft
- 2010. (igény)	96 058 668 Ft

A kistérségi normatívák feladatonkénti megoszlásáról és annak elszámolásáról a munkaszervezet minden évben részletes kimutatást készített az önkormányzatok számára. Itt, a feladatellátásnál szeretném megemlíteni, hogy éves munkaterve szerint az Állami Számvevőszék 2009. március 3. – május 23. közötti időszakban ellenőrzést végzett a Társulásnál. Az ellenőrzés keretében a Társulást megillető 2008. évi kistérségi, normatív, kötött felhasználású támogatások igénylésének, elszámolásának és célszerű felhasználásának ellenőrzésére került sor.

Jelentésében az ÁSZ ellenőrzés megállapította, hogy a Társulás 2008. évi normatív, kötött felhasználású állami támogatással való elszámolása adattartalmában megalapozott és megbízható.

Szakmai munkaszervezet (Békési Kistérségi Iroda):

A Társulás jogszabályi kötelezettsége és saját társulási megállapodásának értelmében működésének és a Kistérségi Fejlesztési Tanács működésének biztosítására, a döntések végrehajtására, a feladatok koordinálására 2006. január 1-jével elkülönült munkaszervezetet hozott létre, amely két évig részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként működött.

Az elvégzett munka, a sikeres pályázatok, az egyre szaporodó, kistérségi szintű feladatok végrehajtása azt bizonyította, hogy egyre többérté feladatot kellett a munkaszervezetnek ellátnia. Ezt felismerve a Társulási Tanács úgy döntött, hogy a munkaszervezetet – az addig részben önállóként gazdálkodó költségvetési intézményt – 2008. január 1-től önállóan gazdálkodó intézménnyé alakítja át.

Az Iroda jogi formája: Önálló jogi személy. Teljes jogkörű, önállóan gazdálkodó költségvetési szerv (2009. évtől tevékenység jellege alapján közhatalmi, feladatellátási funkciója alapján önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv)

A megnövekedett feladatok végrehajtásához szükséges létszámemelésnek viszont korlátot szabott a források szűkössége. A kistérségi határok módosulása miatt egy önkormányzattal csökkent a Társulás taglétszáma, így a belső ellenőrök létszámát is csökkenteni kellett 1 fővel.

Az Iroda jelenlegi létszáma:

- 1 fő térségmenedzser (irodavezető)
- 1 fő pályázati és közbeszerzési referens
- 1 fő feladat-ellátási referens (jelenleg GYES-en)
- 1 fő feladat-ellátási és pályázati referens
- 2 fő belső ellenőr

Elhelyezés: A Társulás 2006. évben pályázati forrásból alakította ki a békési Polgármesteri Hivatal épületében azt a 175 m²-es, különálló irodaegységet, amelyben 4 fő alkalmazott került elhelyezésre. A 2 fő belső ellenőr részére a kistérség két városának Polgármesteri Hivatala biztosít irodát és a munkavégzéshez szükséges irodai infrastruktúrát (telefon, fax, másoló, stb.).

Feladatai, tevékenysége:

- a) előkészíti a Tanács üléseit, döntéseit, elsősorban a területfejlesztési koncepciót, programot és az ebben foglaltak megvalósítását szolgáló projekteket;
- b) összegyűjti és további előkészítésre alkalmassá teszi a kistérség gazdasági és társadalmi szervezeteinek fejlesztési programokkal, projektekkal kapcsolatos elképzeléseit;
- c) folyamatos kapcsolatot tart a megyei területfejlesztési tanács munkaszervezetével, a regionális fejlesztési ügynökséggel, a kistérségi megbízottal, a kistérségben működő közigazgatási szervekkel, intézményekkel a fejlesztési szükségletek és a bevonható források feltárása érdekében;
- d) közreműködik a társadalmi szervezetek fórumának működtetésében;
- e) közreműködik a Tanács által – a központi és regionális forrásokra – benyújtandó pályázatok előkészítésében, az ezzel kapcsolatos feladatok ellátásában;
- f) közreműködik a Tanács döntéseinek végrehajtásában, elvégzi a Tanács által meghatározott feladatokat;

- g) a kistérség szereplőitől (önkormányzatok, vállalkozások, civil szervezetek) pályázatainak kidolgozásához, fejlesztéseik lebonyolításához megbízást vállalhat, de ez nem veszélyeztetheti az a) – f) pontokban meghatározott feladatainak ellátását;
- h) pályázatfigyelés, pályázati tanácsadás a kistérség szereplőinek (önkormányzatok, vállalkozások, civil szervezetek, intézmények, lakosság);
- i) információs adatbázisok létrehozása, működtetése, adatszolgáltatás;
- j) a Társulás által létrehozott intézmények működtetése, felügyelete;
- k) közös feladatellátással kapcsolatos szervezési, ügyviteli feladatok ellátása.
- l) a tagönkormányzatok és a Társulás belső ellenőrzési feladatainak ellátása

Az Iroda vezetője évente beszámolt a Társulási Tanács előtt az adott évben végzett munkáról, amely beszámolókat a Tanács minden esetben elfogadott. Igény esetén a munkaszervezet vezetője az önkormányzatok képviselő-testületeinek is adott tájékoztatást az Iroda tevékenységéről.

Társulási ülések:

A társulási megállapodás kötelezően évi négy ülés megtartását írja elő. A feladatellátás, illetve a folyamatos munka, beruházások, pályázatok lebonyolítása megkövetelte, hogy a Társulási Tanács az előírtnál gyakrabban tartson ülést. Ezek és az ott meghozott határozatok száma az alábbi volt:

Év	Társulási ülések száma (db)	Határozatok száma (db)
2006. (okt.-től)	4	33
2007.	13	103
2008.	13	101
2009.	9	75
2010. (aug.-ig)	6	28
Összesen:	45	340

A Tanács évente átlagosan 11 alkalommal ülésezett és átlagosan évente 85 db határozatot hozott.

A meghozott határozatok összetétele a következő volt:

Határozat fajtája	db
Ügyrendi típusú	62
Működéssel összefüggő (választás, kinevezés, megállapodás, SZMSZ, munkaterv, stb.)	86
Költségvetés, zárszámadás, ezek módosítása	24
Gazdálkodással összefüggő	27
Fejlesztési stratégiák, tervek, programok	8
Pályázatokkal összefüggő	30
Közbeszerzésekkel összefüggő	22
GVOP (informatikai hálózat) beruházást érintő	26
Beszámolók, jelentések, tájékoztatók	10
Feladatellátással összefüggő:	20
Ebből: belső ellenőrzés	8
közoktatás	5
szociális ellátás	4
közművelődés	1
egyéb feladat	2
Egyéb ügyek	25
Összesen:	340

A Tanács a határozatait – természetesen viták és ellenvélemények kifejtése után – túlnyomó többségben egyhangúan hozta meg.

Együttműködés, kapcsolattartás értékelése:

A Tanács tagjai és a munkaszervezet alkalmazottai által fenntartott kapcsolat folyamatos volt a különböző területfejlesztésben, közigazgatásban érintett államigazgatási-közigazgatási szervekkel, szervezetekkel, személyekkel, valamint a vállalkozókkal, civil szervezetekkel, érdekképviselői szervezetekkel, lakossággal. (Ezek felsorolását most mellőzzük, az éves beszámolóknak során ez megtörtént.)

A kapcsolatfelvételre elsősorban a projektek gyűjtése, forrásfeltárás, programkészítés, véleményeztetés és véleményezés, pályázatok készítése, beruházás, feladatellátás lebonyolítása érdekében került sor.

Az államigazgatási, közigazgatási szervekkel elsősorban a napi munkával kapcsolatos feladatok megbeszélése, konzultációk alkották a kapcsolatfelvétel döntő többségét.

A vállalkozókkal, civil szervezetekkel, lakossággal való kapcsolat elsősorban a pályázati tanácsadás kategóriájába tartozott. Igen jelentős volt a kistérségi szélessávú internethálózat kiépítésével kapcsolatos feladatok végrehajtásánál a különböző gazdálkodó szervezetekkel, hatóságokkal való együttműködés is.

A Társuláson belüli együttműködés – kisebb-nagyobb érdekellentéteket leszámítva – kiegyensúlyozottnak értékelhető, bár ezen a területen akad még tennivaló.

A külső, kistérségi együttműködések elsősorban a szomszédos kistérségekkel alakultak ki. Pl.: A Társulási Tanács 2007. évben együttműködési megállapodást kötött a szomszédos Szarvasi Kistérség Többcélú Társulásával. Az együttműködés fő célja a fejlesztési elképzelések egyeztetése, a közös fejlesztések és feladatok összehangolása. 2008. május 23-án a két kistérség Társulási Tanácsa együttes ülést tartott Szarvason, ahol kölcsönösen tájékoztatták egymást az eddig elért eredményekről, illetve a fejlesztési elképzeléseikről. Ezt az együttműködést folytatni szükséges a jövőben is.

A munkaszervezet tagjai folyamatos kapcsolatban állnak elsősorban a Békés megyei, de a délföldi régió többi kistérségi munkaszervezetével is.

A Társulásnak nem volt és jelenleg sincs nemzetközi kapcsolata. A tagönkormányzatok a testvértelepülési kapcsolatok ápolásával több ország önkormányzataival is szoros együttműködést ápolnak.

Területfejlesztési tevékenység, tervek, fejlesztési dokumentumok:

A többcélú társulások működéséről szóló törvény, valamint a társulási megállapodás is kötelezően tartalmazza a területfejlesztési feladatok ellátását, amelyben valamennyi önkormányzatnak részt kell vennie. E kötelezettségének Társulásunk eleget tett.

- 2006. december 14.-i ülésén fogadta el a Tanács a 2007-2008. évekre vonatkozó akciótervét, amely a 2006 júliusában készült, 2007-2013. évekre vonatkozó fejlesztési stratégiára épült. A Kistérségi Cselekvési Terv (akcióterv) projektlistáját 2007. november 20.-i ülésén aktualizálta a Tanács.
- A Társulás több olyan fejlesztési dokumentummal rendelkezett, amelyeket a Társulási Tanács, illetve a Kistérségi Fejlesztési Tanács a korábbi választási ciklusban már elfogadott. A 2008. évi kistérségi határok változása miatt szükségessé vált egyes fejlesztési dokumentumok, tervek felülvizsgálata, átdolgozása. Ezek a következők voltak:
 - o Békési kistérség gazdaságfejlesztési helyzetértékelés, koncepció és gazdaságfejlesztési program

- Békési kistérség turizmusfejlesztési program
- Békési kistérség agrárstruktúra és vidékfejlesztési program.

Ezek mellett egy új program, a kistérségi környezetvédelmi program is elkészült. A programátdolgozás, -készítés költségeire az „ÁROP 1.1.5 A leghátrányosabb helyzetű kistérségek fejlesztési és együttműködési kapacitásainak megerősítése” c. pályázat támogatása nyújtott fedezetet. Az elkészült fejlesztési dokumentumokat a 2010. május 11-i ülésén fogadta el a Tanács. Szintén e program keretében készült el a kistérség Környezeti Fenntarthatósági Terve is.

- 2007. február 5-i ülésen került elfogadásra a Kistérségi Bűnmegelőzési Stratégia.
- Kidolgozásra került a Kistérségi Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptió, amelyet 2007. december 18-án fogadott el a Tanács.
- Jogszabályi előírásoknak megfelelően az előző ciklusban elkészült a 2006-2007. évekre vonatkozó Kistérségi Közoktatási Terv, amelynek felülvizsgálatát 2007. november 20-i ülésén fogadta el a Tanács. A közoktatás kistérségi szintű átszervezése miatt szükségessé vált a terv 2008-2012. évekre érvényes átdolgozása, ez 2008. augusztus 26-án került elfogadásra.
- Az ÁROP projekt keretében 2009. március 23-án, 38 fő (önkormányzatok, vállalkozások, civil szervezetek képviselői) részvételével megalakult a Kistérségi Fejlesztési Bizottság, amelynek feladata a Fejlesztési Tanács munkájának segítése, a kistérségi fejlesztési elképzelések összehangolása, generálása. A Kistérségi Fejlesztési Bizottság tagjai 2009-ben képzésen vettek részt, amelynek tematikájában területfejlesztési, pályázati ismeretek elsajátítása szerepelt.
- A Társulási Tanács rendszeresen összehangolta a decentralizált pályázatokon való részvételt, figyelembe véve az önkormányzatok igényeit, érdekeit.
- A különböző, önkormányzatok, vállalkozók, civil szervezetek által beadandó pályázatok céljainak illeszkedését az elfogadott kistérségi stratégiai programokhoz a munkaszervezet dolgozói vizsgálták, gondoskodtak az igazolások, támogató nyilatkozatok kiadásáról (kb. 20-25 db).
- A központi és regionális pályázatok tervezeteire az NFÜ honlapján keresztül adtunk véleményt. Javaslataink elsősorban a kiírások egyszerűsítésére, a részvételi feltételek egyértelműsítésére, esetleg enyhítésére vonatkoztak, illetve javasoltuk egyes fejlesztési elképzelések támogatását (pl.: állati hulladék-ártalmatlanítás, kistelepülések szennyvízelvezetésének megoldása, gasztronómia rendezvények támogatásának erősítése, stb.)
- A munkaszervezet tagjai a teljes munkaidejük alatt fogadták az érdeklődő önkormányzatokat, vállalkozókat, civil szervezeteket, lakosságot. Időközönként a kistérség koordinációs hálózatának munkatársai is tartottak fogadóórát a munkaszervezet irodájában. Az ügyfelek elsősorban pályázati lehetőségek után érdeklődtek, megjelent pályázati felhívásokkal kapcsolatos kérdésekkel keresték fel a munkatársakat, illetve segítséget, tanácsot kértek pályázataik megírásához. A vállalkozók és a lakossági ügyfelek egy része felvilágosítást kért a kistérségi fejlesztési programokról, fejlesztési elképzelésekről.

Pályázatok:

A Társulás ebben a ciklusban 18 db pályázat benyújtásáról döntött, illetve további 8 db – korábban beadott – pályázatot, projektet bonyolított le (összesen 26 db pályázat):

1. Szélessávú Internet-hálózat kialakítása a kistérség települései között,

beadás: 2005. 11. 28.

Igényelt összeg: 249,75 millió Ft

Önerő: 83,25 millió Ft

Megítélt támogatás: 249,75 millió Ft

Felhasznált támogatás: 242,363 millió Ft

Tartalom: Szélessávú internet összeköttetés és szolgáltatás kiépítése a kistérség települései között.

Eredmény: Lehetővé vált az önkormányzatok, a vállalkozások, a potenciális munkavállalók, illetve a biztosított közösségi végpontokon keresztül bárki számára a bekapcsolódás az üzleti folyamatokba, az ügyintézésbe, internetre.

2. Községi busz beszerzés, beadás: 2005. 12. 01.

Igényelt összeg: 30 millió Ft

Önerő: 3,34 millió Ft

Megítélt támogatás: 14,7 millió Ft

Felhasznált támogatás: 14,7 millió Ft

Tartalom: Egy darab (18+1 fős) iskolabusz, illetve közösségi busz beszerzése a Mezőberény-Bélmegyer iskolafenntartó társulás számára.

Eredmény: Az iskolabusz megkönnyíti a tanulók napi, heti bejárását, közlekedését, a pedagógiai szakszolgálati ellátás igénybe vételét. A busz elősegíti a tanulók minél nagyobb számban történő részvételét különböző versenyeken, rendezvényeken. Ezen kívül a települések közösségi feladatainak ellátását is szolgálja. Az önerőt és a működési költségeket az intézményfenntartó társulás székhely települése, Mezőberény önkormányzata biztosította.

3. Vidékfejlesztési menedzser alkalmazásának támogatása, beadás: 2006. 02. 10.

Igényelt összeg: 1,283 millió Ft

Önerő: nincs

Megítélt támogatás: 1,283 millió Ft

Felhasznált támogatás: 1,283 millió Ft

Tartalom: 1 fő kistérségi vidékfejlesztési menedzser 6 hónapig tartó foglalkoztatásának támogatása (bér +dologi költségek)

Eredmény: A foglalkoztatott menedzser a munkaszervezet alkalmazásában látta el a kistérség vidékfejlesztési feladatait.

4. Állati hulladék kistérségi szintű gyűjtése, feldolgozása, megsemmisítése, beadás: 2006. 02. 27.

Igényelt összeg: 558,494 millió Ft

Önerő: 30,014 millió Ft

Megítélt támogatás: 0 Ft

Felhasznált támogatás: -

Tartalom: A kistérségi döngutak rekultivációja. Az állati hulladékok település szintű gyűjtése, központi gyűjtőhelyre való szállítása, továbbítása a megsemmisítőhöz.

Eredmény: A pályázatot második körben tartalmi kifogás miatt elutasították.

5. Munkatapasztalat-szerző támogatás, beadás: 2006. 02. 24.

Igényelt összeg: 0,672 millió Ft

Önerő: 0,672 millió Ft

Megítélt támogatás: 0,672 millió Ft

Felhasznált támogatás: 0,672 millió Ft

Tartalom: 1 fő pályakezdő munkatárs 12 hónapig tartó foglalkoztatásának 50% -os bértámogatása

Eredmény: A felsőfokú végzettségű, pályakezdő munkatárs a munkaszervezet alkalmazásában látta el a kistérség vidékfejlesztési feladatait.

- 6. BM önerő kiegészítés („Szélessávú Internet-hálózat kialakítása” pályázathoz),
beadás: 2006. 07. 04.**
Igényelt összeg: 58,275 millió Ft
Önerő: 0 Ft
Megítelt támogatás: 58,275 millió Ft
Felhasznált támogatás: 56,998 millió Ft
Tartalom: Az alappályázat önerőjének mérséklése 70 %-os támogatással.
Eredmény: Csökkenti az önerő mértékét.
- 7. Vidékfejlesztési menedzser alkalmazásának támogatása, beadás: 2006. 08. 10.**
Igényelt összeg: 0,7 millió Ft
Önerő: nincs
Megítelt támogatás: 0,7 millió Ft
Felhasznált támogatás: 0,7 millió Ft
Tartalom: 1 fő kistérségi vidékfejlesztési menedzser 6 hónapig tartó foglalkoztatásának támogatása (bér + járuléka)
Eredmény: A foglalkoztatott menedzser a munkaszervezet alkalmazásában látta el a kistérség vidékfejlesztési feladatait.
- 8. Legjobb Uniós Kistérségi Pályázati Díj („Szélessávú Internet-hálózat kialakítása” pályázathoz), beadás: 2006. 08. 09.**
Igényelt összeg: nincs
Önerő: nincs
Megítelt támogatás: oklevél + tárgyjutalom (Zsolnai váza)
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: Az országosan három legjobbnak ítélt kistérségi pályázat egyike.
Eredmény: Erkölcsi elismerés, az EU-s pályázatok propagálása, ismertetése során példaként került megemlítésre.
- 9. BM önerő kiegészítés („Állati hulladék kistérségi szintű gyűjtése, feldolgozása, megsemmisítése” pályázathoz), beadás: 2006. 11. 29.**
Igényelt összeg: 21,010 millió Ft
Önerő: 9 millió Ft
Megítelt támogatás: 0 Ft
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: Az alappályázat önerőjének mérséklése 70 %-os támogatással.
Eredmény: Az alappályázat saját erejének mértékét csökkentette volna, de az alappályázat eredménytelensége miatt ez nem realizálódhatott.
- 10. Közösségi busz beszerzés, beadás: 2006. 12. 06.**
Igényelt összeg: 18 millió Ft
Önerő: 3,6 millió Ft
Megítelt támogatás: 0 Ft
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: Egy darab (18+1 fős) iskolabusz, illetve közösségi busz beszerzése a Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya iskolafenntartó társulás számára, Hunya község használatára. Az iskolabusz megkönnyíti a tanulók napi, heti bejárását, közlekedését, a pedagógiai szakszolgálati ellátás igénybe vételét. A busz elősegíti a tanulók minél nagyobb számban történő részvételét különböző versenyeken, rendezvényeken. Ezen kívül a települések közösségi feladatainak ellátását is szolgálja. Az önerőt és a működési költségeket az üzembentartó (Hunya község) biztosította volna.
Eredmény: A pályázatot forráshiány miatt elutasították.

- 11. „Az Év Projektje” díj („Szélessávú Internet-hálózat kialakítása” pályázathoz), beadás: 2006. 12. 18.**
Igényelt összeg: nincs
Önerő: nincs
Megítélt támogatás: -
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: Szélessávú Internet összeköttetés és szolgáltatás kiépítése a kistérség települései között.
Eredmény: A projekt nem került a díjazottak közé.
- 12. „Helyi Vidékfejlesztési Iroda” cím elnyerése, beadás: 2007. 03. 10.**
Igényelt összeg: nincs
Önerő: nincs
Megítélt támogatás: -
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: A Helyi Vidékfejlesztési Iroda működtetése, irodavezető foglalkoztatása során segíteni az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) helyi megvalósítását, a Helyi Vidékfejlesztési Tervek programozásán és társadalmasításán keresztül katalizátorként részt venni a helyi közösség vidékfejlesztési elképzeléseinek sikeres megvalósításában.
Eredmény: A címet nem sikerült elnyerni, tartalékként szerepeltünk.
- 13. Közmunka program, beadás: 2007. 04. 16.**
Igényelt összeg: 34,130 millió Ft
Önerő: 6,132 millió Ft
Megítélt támogatás: 34,130 millió Ft
Felhasznált támogatás: 33,444 millió Ft
Tartalom: 72 fő 4 hónapig, illetve 18 fő 6. hónapig tartó foglalkoztatása, napi 6 órában
Eredmény: Tartós munkanélkülieknek, halmozottan hátrányos helyzetű, regisztrált munkanélkülieknek átmeneti munkahelyteremtés a kistérség 10 településén.
- 14. Szenior Sport – Aktív Életmód Program, beadás: 2007. 09. 21.**
Igényelt összeg: 0,2 millió Ft
Önerő: 0,05 millió Ft (Békési Mentálhigiénés Szolgálat, mint partnerszervezet biztosította)
Megítélt támogatás: 0,2 millió Ft
Felhasznált támogatás: 0,2 millió Ft
Tartalom: 50 év feletti lakosság egészségének megőrzését elősegítő sportprogramok szervezése.
Eredmény: Az idős személyek egészségtudatos szemléletének fejlesztésén keresztül a pszichés és fizikai állóképesség javítása, a sport, az életkornak megfelelő mozgás rendszeressé válása.
- 15. Közmunka program – téli, beadás: 2007. 11. 19.**
Igényelt összeg: 40,348 millió Ft
Önerő: 4,376 millió Ft
Megítélt támogatás: 0 Ft
Felhasznált támogatás: -
Tartalom: 116 fő 3 hónapig tartó foglalkoztatása (2008. 01. 01. – 03. 31.), napi 8 órában, a kistérség 9 településén
Eredmény: A pályázatot forráshiány miatt elutasították.

- 16. „A Körösök hálójában” című turisztikai marketingeszközök támogatása pályázat, beadás: 2008. 04. 18.**
Igényelt összeg: 2,997 millió Ft
Önerő: 2,997 millió Ft
Megítélt támogatás: 2,1 millió Ft
Felhasznált támogatás: 2,077 millió Ft
Tartalom: Békési Kistérség honlap létrehozása, turisztikai kiadványok készítése
Eredmény: A 10 000 db turisztikai kiadvány megjelentetésével és a honlap létrehozásával növekedni fog a kistérség ismertsége, várhatóan nő az idelátogató vendégek száma és ezzel közvetve javul a kistérség gazdasági, foglalkoztatási helyzete is.
- 17. „Sportos nyár” című Tematikus Kistérségi Sporttáborozási Program, beadás: 2008. 05. 15.**
Igényelt összeg: 0,6 millió Ft
Önerő: 0,2 millió Ft
Megítélt támogatás: 0,6 millió Ft
Felhasznált támogatás: 0,6 millió Ft
Tartalom: Sporttábor szervezése Békés, Doboz, Mezőberény településeken
Eredmény: Civil szervezetek szervezésében 4 alkalommal, 1-1 héten át, összesen 98 fő részvételével rendeztek gyermekek részére sportfoglalkozásokat.
- 18. „50 felett önfeledten” című Szeniorsport-Aktív Élet-Egészségfejlesztő Program, beadás: 2008. 05. 15.**
Igényelt összeg: 0,3 millió Ft
Önerő: 0,1 millió Ft
Megítélt támogatás: 0,3 millió Ft
Felhasznált támogatás: 0,3 millió Ft
Tartalom: 50 év feletti korosztály számára foglalkoztató programok szervezése Békés, Bélmegyer, Kamut településeken
Eredmény: Néptánc, mosolytréning, kézműves foglalkozás, hajókirándulás, biciklitúra, kirándulás a szarvasi arborétumba, múzeumlátogatás került megrendezésre civil szervezet közreműködésével az idősebb korosztály számára.
- 19. „Egy kis mozgás mindenkinek kell...” című Komplex Kistérségi Szabadidősport Program, beadás: 2008. 05. 15.**
Igényelt összeg: 0,9 millió Ft
Önerő: 0,309 millió Ft
Megítélt támogatás: 0,9 millió Ft
Felhasznált támogatás: 0,9 millió Ft
Tartalom: a Kistérség településein élő lakosság sportprogramokba való bevonása, aktív részvétel biztosítása, versenyek szervezése
Eredmény: Civil szervezetek bevonásával zajlottak le a rendezvények. Békésen két futóverseny (Fuss a nyárba, Madzagfalvi futás), Csárdaszálláson virtusvetélkedő, sportnap és nagypályás labdarugó torna, Dobozon, Köröstarcsán és Békésen kispályás labdarugó torna került megrendezésre.
- 20. ÁROP 1.1.5-08/C „Fejlesztési és együttműködési kapacitás megerősítése” című területfejlesztési célú pályázat: 2008. 10. 06.**
Igényelt összeg: 12,74 millió Ft
Önerő: 0 Ft
Megítélt támogatás: 12,27 millió Ft
Felhasznált támogatás: 12,267 millió Ft (elszámolás folyamatban)

Tartalom: a Kistérség fejlesztési dokumentumainak átdolgozása, fejlesztési bizottság működtetése, tapasztalatcsere szervezése, 1 fő területfejlesztési munkatárs foglalkoztatása 1 éven át, oktatás szervezése fejlesztési bizottság tagjainak, eszközbeszerzés (1 db laptop)
Eredmény: Javult a Kistérségi Fejlesztési Tanács és a civil szervezetek, vállalkozók partnersége, megújultak a kistérségi fejlesztési dokumentumok, tapasztalatcsereikkel, oktatással bővült a programban résztvevők területfejlesztési ismerete, felelős munkatárs foglalkoztatásával javult a kistérségi szereplők együttműködésének koordinációja.

21. Közmunka program – téli, beadás: 2008. 11. 21.

Igényelt összeg: 24,294 millió Ft

Önerő: 0,834 millió Ft

Megítélt támogatás: 0 Ft

Felhasznált támogatás: -

Tartalom: 98 fő 2 hónapig tartó foglalkoztatása (2008. 12. 15. – 2009. 02. 14.), napi 8 órában, a kistérség 7 településén

Eredmény: A pályázat nem nyert támogatást.

22. „Szomszédolunk” avagy Körös-körül Kistérségi Fesztivál lebonyolítása, beadás: 2009. 06. 10.

Igényelt összeg: 1 millió Ft

Önerő: 0 Ft

Megítélt támogatás: 1 millió Ft

Felhasznált támogatás: 0,985 millió Ft

Tartalom: A Fesztivál 8 településen került lebonyolításra helyi kulturális programokhoz kapcsolódóan.

Eredmény: A kistérségi identitástudat erősítése, a kistérségi települések lakosságának kulturális, művészeti, szabadidős és közösségi igényeinek, szükségleteinek kielégítése, rekreáció, szórakozás és szórakoztatás, a szabadidő hasznos eltöltésének segítése, a közösségi művelődési lehetőségek biztosítása és az alkotókészség kibontakoztatása, hagyományteremtés.

23. „Terítéken a kultúra” (Kistérségi Közkincs-kerekasztal létrehozása), beadás: 2009. 06. 10.

Igényelt összeg: 0,4 millió Ft

Önerő: 0,044 millió Ft

Megítélt támogatás: 0,4 millió Ft Ft

Felhasznált támogatás: 0,388 millió Ft

Tartalom: A kistérségi közkincs-kerekasztal létrehozása. A kistérség szakmai szervezetei, intézményei kifejezetten a közművelődési területre fókuszálva közművelődési koncepciót, majd erre épülő stratégiát dolgoznak ki, megteremtve a Békési Kistérség kulturális adatbázisát valamint kulturális szolgáltatásainak kínálatát, hogy azt napra készen a használók számára biztosítsa. Munkahonlap létrehozása.

Eredmény: A kistérség kulturális erőforrásainak feltárása, együttműködési lehetőségek, fejlesztési folyamatok elindítása; a településeken meglévő szellemi, tárgyi, művészeti, turisztikai értékek bemutatása; közös gondolkodás közművelődési, turisztikai programok, pályázatok terén; azonos vagy hasonló tevékenységű kisközösségek kapcsolat kialakításának segítése; rendezvények összehangolása, valamilyen rendező elv szerinti felfűzése.

24. Közmunka program, 2010/01. téli-tavaszi, beadás: 2010. 01. 04.

Igényelt összeg: 46,284 millió Ft

Önerő: 2,147 millió Ft

Megítélt támogatás: 46,284 millió Ft

Felhasznált támogatás: 45,142 millió Ft

Tartalom: 85 fő 5, ill. 4,5 hónapig tartó foglalkoztatása (2010. 01. 15. – 2010. 06. 14.), napi 8 órában, a kistérség 6 településén

Eredmény: A program célja, hogy munkalehetőséget biztosítson a regisztrált álláskereső és köztük főként a rendelkezésre állási támogatás jogosultjai számára.

A közmunkaprogram lehetőséget ad arra, hogy a tartós munkanélküliek visszatérjenek a „munka világába”, életkörülményeik javuljanak, valamint a környezet rendezettebbé válásával a lakosság életkörülményeinek színvonala emelkedik.

25. Közmunka program, 01/a/2010. kiegészítő téli-tavaszi, beadás: 2010. 02. 19.

Igényelt összeg: 13,648 millió Ft

Önerő: 0,414 millió Ft

Megítélt támogatás: 13,648 millió Ft

Felhasznált támogatás: 13,468 millió Ft

Tartalom: 36 fő 3,5 hónapig tartó foglalkoztatása (2010. 03. 01. – 2010. 06. 14.), napi 8 órában, a kistérség 5 településén

Eredmény: A közmunkaprogram új munkahelyek teremtésével hozzájárul azon csoportok munkaerőpiaci reintegrációjához, akiket a hagyományos munkaerő-piaci eszközök nehezen, vagy egyáltalán nem érnek el. A foglalkoztatás eredményeképpen nagyobb esélyük lesz a munkaerő-piacon való elhelyezkedésre, a munka világába való visszatérésre.

26. „Terítéken a kultúra II.” (Kistérségi Közkincs-kerekasztal működése), beadás: 2010. 07. 21.

Igényelt összeg: 0,55 millió Ft

Önerő: 0,062 millió Ft

Megítélt támogatás: 0,5 millió Ft

Felhasznált támogatás: (szerződéskötés folyamatban)

Tartalom: A pályázat lehetőséget kínál arra, hogy a kerekasztal kifejezetten a közművelődési területre fókuszálva kulturális stratégiát dolgozzon ki, megteremtve ez által a Békési kistérség kulturális adatbázisát valamint kulturális szolgáltatásainak kínálatát.

A településeken meglévő szellemi, tárgyi, művészeti, turisztikai értékek bemutatása, a rendezvények összehangolása, a közös megjelenés, fellépés nagyon fontos a továbblépés szempontjából. Jelen pályázat részét képezi kistérségi közkincs marketingképzés, létrejön egy kistérségi kiadvány, megvalósul egy jó gyakorlati példát, tapasztalatokat bemutató tanulmányút, valamint továbbfejlődik a létrehozott munka honlap: (<https://sites.google.com/site/kozkinckerekasztal/home>). Megteremtődnek a kistérségben a szolgáltatásokban, a turisztikában működő vállalkozásokkal a kölcsönösen előnyös együttműködési formák, ezzel bővül a kerekasztal együttműködésében résztvevők köre.

Eredmény: A közművelődés eszközeivel segíteni kívánjuk, hogy a települések jobban megismerhessék egymás kultúráját, hagyományait, szokásait és megismertethessék magukat. A kistérség kulturális erőforrásainak feltárását követően egyre jobban igyekszünk megtalálni és kihasználni az együttműködési lehetőségeket, mely által fejlesztési folyamatok generálódnak.

A fenti pályázatok egy részénél beruházásra, eszközbeszerzésre is lehetőség volt. Ennek eredményeként a Társulás vagyona az alábbiak szerint gyarapodott:

Megnevezés	Bruttó érték (Ft)
Beruházás, nagy értékű eszközök	356 260 007
Kis értékű eszközök	5 630 231
26 db pályázat összesen	362 224 638

(A választási ciklusban elbíralt összes pályázat adatait és azok eredményeit a tájékoztató mellékletét képező táblázat tartalmazza.)

Beruházás:

- Még az előző ciklusban nyert a Társulás 80 millió Ft-ot a többcélú kistérségek részére kiírt, működést ösztönző pályázaton, amely támogatást 2006. december 31.-éig kellett felhasználni. Ennek keretében elsősorban a feladatellátáshoz szükséges eszközbeszerzésre, illetve önkormányzati intézmények átalakítására, felújítására került sor. (Informatikai és oktatási eszközök, orvosi műszerek, ügyeleti gépkocsik, épület-felújítások, kistérségi iroda kialakítása, stb.)
- A Társulás szélessávú internet-hálózat kialakítására nyert 2006. évben 250 millió Ft-os EU-s támogatást (GVOP-4.4.2.). A beruházás összértéke 333 millió Ft. A beruházás átadási határideje a közbeszerzési eljárás elhúzódása, az építési engedélyek késése és műszaki tartalom módosítása miatt többször módosult. A műszaki átadás-átvétel 2008. július 22-én megtörtént, a pénzügyi elszámolást július 31-én benyújtottuk, amelyet kisebb módosítással elfogadtak. A hálózat számos lehetőséget nyitott meg a kistérség önkormányzatai és intézményei számára a korszerű ügyintézés terén, illetve a jelenlegi legkorszerűbb technológia alkalmazása miatt több komfortot nyújt az internetezés területén a kistérség lakosságának.

Foglalkoztatási válsághelyzetek kezelése:

A Társulás a magas munkanélküli rátával rendelkező (leghátrányosabb) kistérségben a pályázatok által nyújtott támogatások útján próbált segítséget nyújtani a hátrányos helyzetben lévő munkanélküliek részére. Ez 2007. évben sikeres volt (72 fő, 6 hónap, 33,4 millió Ft támogatás), sajnos a 2008. évi megvalósításra beadott 2 db közmunkapályázatunk egyike sem részesült támogatásban.

Új pályázati kiírás 2009. év végén jelent meg (alap+kiegészítő), amelyre a Társulás ismételten beadta a pályázatát. Mindkét projekt támogatásban részesült, így 85 főt 4,5 hónapig, illetve 35 főt 3,5 hónapig tudtak foglalkoztatni a programban részt vevő önkormányzatok összesen 58,610 millió Ft, 100 %-os támogatás felhasználásával.

A társulás 2006. márciusától egy évig 1 fő vidékfejlesztési menedzsert alkalmazott a Munkaügyi Központ 50 %-os támogatásával.

A Kistérségi Iroda 2008. október 1.-től szerződést kötött a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központtal 4 fő, 8+4 hónapos foglalkoztatására. A Munkaügyi Központ 100%-os bértámogatással hozzájárult 4 fő pályázatíró munkatárs 8 hónapos kistérségi foglalkoztatásához, azzal a feltétellel, hogy a Társulás munkaszervezete a támogatás lejártá után további 4 hónapig saját költségén tovább foglalkoztatja a munkatársakat. Ezzel egyrészt munkahelyet teremtettünk 4 fő részére, másrészt a pályázatírók munkájuk során – igény szerint – segítséget nyújtottak a kistérség önkormányzatainak, vállalkozóinak, civil szervezeteinek pályázataik benyújtásában, végrehajtásában.

A munkaszervezet 2010. június 17-étől 2 fő közhasznú dolgozó foglalkoztatására kötött szerződést a Dél-alföldi Munkaügyi Központtal. A 90 %-os támogatásban részesülő munkatársak foglalkoztatása 2010. december 31-éig tart.

Összegzés:

A Társulás az önkormányzatok szabad elhatározásából, a feladatok minél hatékonyabb, gazdaságosabb ellátása érdekében, a kistérség – értve ez alatt a tagtelepülések összességét – dinamikus fejlődéséért jött létre. A jelenlegi település-együttesnek, kistérségnek nem voltak

hagyományai, ezt ki kellett/ki kell alakítani. Meg kellett/kell tanulni, hogyan tudunk leghatékonyabban együttműködni. Az önkormányzatokat sújtó kormányzati megszorítások árnyékában meg kell találni az összefogásban rejlő kiutat. A Társulás kezdeti „botladozásai” után, úgy érzem, sikerült ezt az utat megtalálni, de még csak az elején járunk. A feladatellátás szervezése során –kisebb-nagyobb nehézségek leküzdésével – kialakultak azok a kapcsolatok, formák, amelyek mentén hatékonyabban tudjuk ellátni feladatainkat. Sajnos kihagyunk néhány olyan lehetőséget, amellyel stabilabbá tehetjük volna településeink költségvetési helyzetét.

A fejlesztések összehangolásában, közös projektekben való gondolkodásban még van továbbfejlődési lehetőség, amelyet a jövőben ki kellene használni.

Az összefogásnak, az együttműködésnek korlátlanok a határai, függetlenül attól, hogy a jövőben a kistérségi területfejlesztés intézményi formája mi lesz, a többcélú társulásoknak lesz-e ebben szerepe vagy sem.

A teljesség igénye nélkül a fentiekben próbáltuk összefoglalni a négy eltelt év történéseit, eredményeit, remélve, hogy ezzel is segítséget tudunk nyújtani a ciklusban elvégzett munka értékeléséhez.

Békés, 2010. szeptember 6.

**Simon István Tamás sk.
társulási elnök**